

Datum

2025-12-17

Adress

Diarienummer

SN-2025-1804

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Energimarknadsinspektionens rapport Ei
R2025:10 Vätgas i systemet - en gasmarknad i
omställning
STK-2025-1575**

Servicenämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Rapporten är utförd på uppdrag av regeringen och syftar till att lämna förslag på nödvändiga författningsförslag för att anpassa svensk lagstiftning som gäller handel och överföring av gas till nya EU-regler. Exempelvis föreslås att den nuvarande naturgaslagen från och med den 1 augusti 2026 ersätts av gasmarknadslagen som reglerar även förnybar gas och vätgas.

Servicenämnden bedömer konsekvenserna av förslagen med hänsyn till nämndens upphandling och användning av gas för uppvärmning som lätthanterliga. Till fördelarna hör en ökad transparens för servicenämnden som gasanvändare och minskade möjligheter för leverantören att ta ut oskäligen avgifter. Service­nämnden ställer sig bakom rapporten och har inget att invända mot de förslag som Energimarknadsinspektionen (Ei) lämnar.

Yttrande

Bakgrund

I juni 2024 antogs EU:s lagstiftningspaket för gas. Paketet kompletterar Ren energi-paketet från 2019 och avser på liknande sätt att stärka kundernas ställning på gasmarknaden, harmonisera gasmarknaden inom unionen, samt skapa en helt ny reglerad marknad för vätgas. Regeringen gav den 14 december 2023

Energimarknadsinspektionen i uppdrag att göra en fullständig genomgång av gällande nationell rätt. Syftet med detta var att lämna nödvändiga författningsförslag i de delar där genomförandet av Europaparlamentets och rådets nya direktiv (EU) 2024/1788

och förordning (EU) 2024/1789, sedan den 13 juni 2024, kräver bestämmelser i lag eller förordning. Det nya regelverket innebär bland annat att äldre direktiv och förordningar kring den inre marknaden för naturgas ersätts med nya som även omfattar förnybar gas och vätgas. Förordning (EU) 2017/ 1938 sedan den 25 oktober 2017 kring åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas reviderades också. Bestämmelser i artiklar som har förlängd genomförandetid är undantagna från genomgången.

Förslagets påverkan för servicenämnden

Nedan följer översiktlig innebörd av ett urval av Energimarknadsinspektionens förslag som på olika sätt är av intresse för servicenämnden att känna till:

1. Den nuvarande naturgaslagen och naturgasförordningen ersätts den 1 augusti 2026 av gasmarknadslagen och gasmarknadsförordningen som hanterar naturgas, förnybar gas och vätgas, men inte andra gaser som exempelvis koldioxid.

Nämnden bedömer att förslaget ur upphandlingsperspektiv huvudsakligen kommer medföra att framtida förfrågningsunderlag gällande gas för uppvärmning behöver hänvisa till en nyare version av gasbranschens allmänna villkor. I nuläget benämns de allmänna villkoren *Gas 2022N*, och nämnden anser inte att det är möjligt att på förhand utveckla innebörden av dess framtida version i detta yttrande. Servicenämnden anser dock att det är viktigt att bevaka införandet av dess efterträdare. I övrigt bedömer servicenämnden att den nya lagstiftningen inte kommer att innebära några förändringar när det gäller genomförandet av nämndens upphandling av gas för uppvärmning. Utslagsgivande kommer fortsatt att vara respektive leverantörs handelspåslag för biogas, det vill säga merkostnaden relativt dagspriser för naturgas på någon europisk gasbörs.

2. Lokal och regional infrastruktur som inte överför biogas till gasanvändare eller enbart berör överföring av gas för egen räkning, omfattas inte av den nya lagstiftningen.

Förslaget innebär att en eventuell satsning på biogasproduktion för egen användning i servicenämndens fastighetsbestånd inte skulle omfattas av denna lagstiftning. På samma sätt bör eventuella installationer av elektrolysör och bränslecell för vätgasanvändning på fastighetsnivå eller vid ladd- eller tankstationer för kommunala fordon inte heller omfattas. Vid eventuella installationer där biogas eller vätgas (även möjligen el genererad från vätgas) säljs till aktörer som inte ingår i Malmö stads verksamhet behöver det däremot utredas om installationen omfattas av lagstiftningen.

3. Nya bestämmelser införs om gasleverantörens informationsskyldighet gentemot gasanvändare, samt bestämmelser om kundskydd vid utfasning av gassystem. Leverantörer ges exempelvis en utökad skyldighet att informera gasanvändaren om utbudet av gas från olika producenter. Rätten att ta ut en uppsägningsavgift begränsas till att gälla vid avtal om fast pris. Uppsägningsavgiften ska också vara skälig och bevisbördan för skäligheten i avgiftens storlek ligger på gasleverantören.

Med liknande koppling till kundskydd föreslår rapporten också en åtskillnad mellan överföring och handel med vätgas, samt överföring och handel med annan gas eller el. Anledningen till detta är bland annat att säkra transparens kring exempelvis nätavgifter. Det innebär också undvikande av korssubventionering, det vill säga att företag använder intäkter från en lönsam verksamhet för att finansiera en mindre lönsam.

Servicenämnden bedömer att detta kommer innebära ett stärkt kundskydd. Eventuellt kan administrationen kring informationsskyldighet och begränsad rätt till uppsägningsavgift medföra kostnader för gasleverantören och påverka aktörernas handelspåslag uppåt. Servicenämnden bedömer dock att inverkan av detta på nämndens gaskostnader kommer att bli marginell. När det gäller distinktionen mellan vätgasmarknad och etablerad marknad framstår det för nämnden som väl värt att känna till att framväxten av en vätgasmarknad inte bör medföra ökade kostnader för nämndens biogasanvändning. På motsvarande sätt kommer en framtida användning av vätgas inte att vara subventionerad av aktörers redan befintliga natur- och biogasverksamhet vilket minskar risken för att kostnader för vätgas inledningsvis är låga för att sedan höjas av en eller ett fåtal aktörer som skapat sig stora marknadsandelar.

4. Samtliga transmissionsnäts- och distributionsnätsoperatörer ska med vissa intervaller offentliggöra och lämna in nätutvecklingsplaner till Energimarknadsinspektionen. Det införs också krav på certifiering av transmissionsnätsoperatörer för vätgas.
5. Energimarknadsinspektionen får i uppdrag att utreda ett införande av smarta mätare.

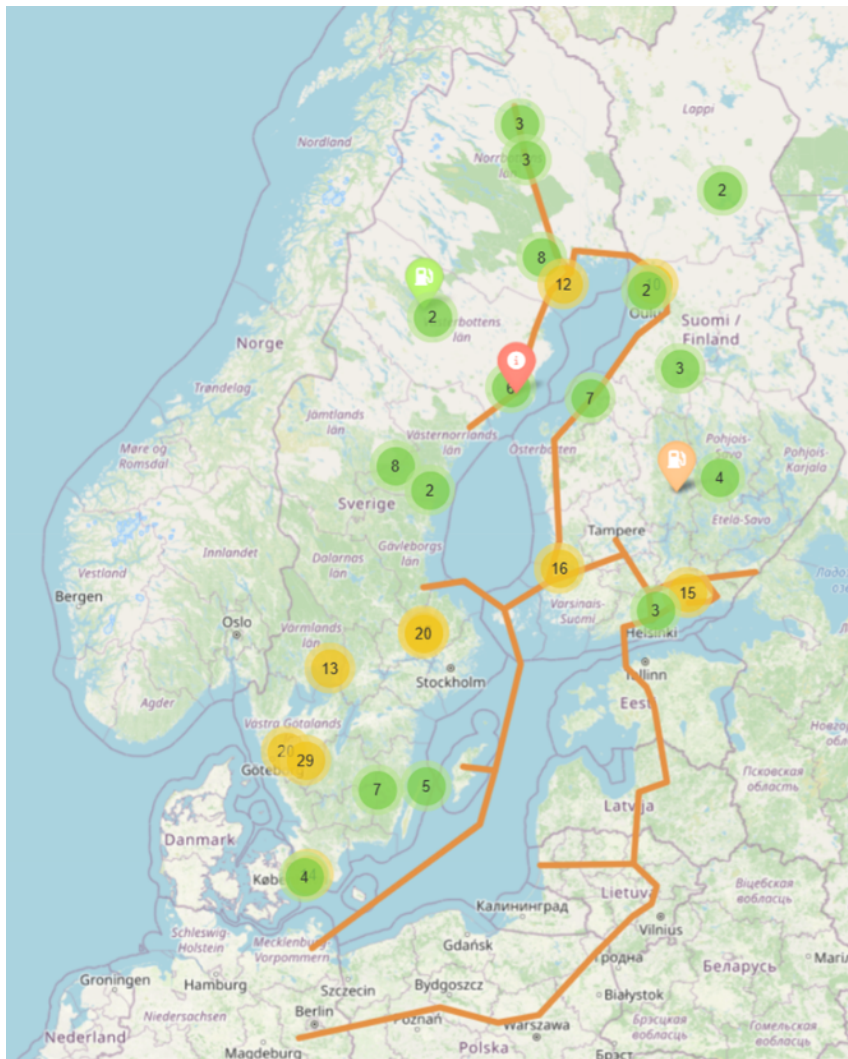
Servicenämnden anser att punkt 4 och 5 tillhör de regleringar som kan medföra ökade kostnader för nätägare och därför skulle kunna påverka nätavgifterna uppåt för servicenämndens gasanvändning. Samtidigt torde regleringen av nätutvecklingsplaner främja försörjningstrygghet avseende gas med en förbättrad energiberedskap som följd. Smarta mätare kan även ha potential att ge nämnden i egenskap av gasanvändare en

tydligare uppfattning om sin gasanvändning. Det innebär i sin tur ökade möjligheter att styra användningen, exempelvis för att minimera uttagseffekten, vilket potentiellt medger byte till en abonnemangstyp med lägre avgifter.

6. Energimarknadsinspektionen får i uppdrag att utreda frågan om intäktsramsreglering för vätgasaktörer.

Servicenämnden bedömer att punkt 6 i nuläget främst är intressant i bevakningssyfte. Status i Sverige den 5 december 2024 för ett antal vätgasprojekt kan ses via en kartfunktion nåbar via Luleå Tekniska Universitets [The Hydrogen Map](#). (Se skärmdetsnitt nedan.)

Även om den inte är garanterat heltäckande, visar kartan ovan att rörledningar för

vätgasnät ännu befinner sig på planeringsstadium (brunt). Närmre utforskning av kartan visar att avseende tankstationer har det ena av två (icke rörledningsanslutna) projekt som finns inrapporterade i Malmö avbrutits, medan det andra befinner sig i planeringsfas. Inför eventuell komplettering av den kommunala fordonsflottan med vätgasbilar, kan det vara bra att känna till att en intäktsramsreglering för vätgasaktörer kommer att införas.

Sammanfattningsvis bedömer servicenämnden konsekvenserna med hänsyn till nämndens upphandling och användning av gas för uppvärmning som lätthanterliga. Anledningen till detta är att utformning av förfrågningsunderlag och utvärderingen kommer att kunna ske väsentligen på samma sätt som under nuvarande regelverk, och att förändringarna i sig inte förväntas medföra större kostnadsökningar. Till fördelarna när det gäller nämndens nuvarande biogasanvändning hör ökade krav på transparens och minskade möjligheter för leverantören att ta ut oskäligen uppsägningsavgifter, exempelvis i de fall gasvärme i nämndens fastighetsbestånd byts ut mot fjärrvärme eller värmepump. Servicenämnden anser att Energimarknadsinspektionen har hanterat regeringens uppdrag på ett relevant sätt och ställer sig bakom rapporten utan invändningar mot de förslag som lämnas.

Ordförande Frida Trollmyr (S)

Nämndsekreterare Jim Johannesson